

proposta didàctica

www.bromera.com
edicions

bromera

Enric Valor

L'ambició d'Aleix

Introducció: Vicent Simbor

ELS NOSTRES AUTORS

bromera

FITXA TÈCNICA DEL LLIBRE

Títol:

Autor/a:

Edicions Bromera

Col·lecció: Núm.:

A. SOBRE LA NOVEL·LÍSTICA DE POSTGUERRA

1. Raona, amb exemples concrets, si creus que té sentit que un escriptor nascut al País Valencià però traslladat a viure a Catalunya o a les Illes siga considerat un escriptor que forma part del circuit literari valencià.
2. Feu grups de tres companys i, amb l'ajuda d'històries de la literatura contemporània, elaboreu una graella amb les línies creatives de la novel·la escrita al País Valencià de la postguerra comparant-les amb les línies dominants en el circuit literari català general.

B. SOBRE LA PRODUCCIÓ NOVEL·LÍSTICA D'ENRIC VALOR

1. Compara els anys de la primera edició de les rondalles i els de les novel·les i comenta'n el resultat atenent a les possibles causes socio-culturals. Pots utilitzar la «Bibliografia» d'Enric Valor, a càrrec de G. Lluch-R. Serrano-O. Pérez, en el seu llibre *Paraula de la terra*, ed. a càrrec de M. Pérez Saldanya, Universitat de València, València: 1998, p. 59-73.
2. Feu grups de tres companys i comproveu a través de la informació que podeu traure d'Internet la quantitat total d'edicions de *L'ambició*

d'*Aleix* i expliqueu les causes d'aquest ritme editorial. Podeu consultar la base de dades de l'ISBN o la web de les editorials.

3. Agafa l'últim capítol de la primera edició i de l'edició present i comenta'n les diferències en els esdeveniments contats.
4. Tenint en compte la informació de la introducció i la «Bibliografia» citada en el punt 1, elabora un quadre amb el conjunt de l'obra narrativa d'Enric Valor dividit per etapes, on conste l'any d'edició i l'any d'escriptura de les obres. Si les obres no han sigut publicades, indica-ho amb la categoria «inèdita» en la columna «any d'edició».

Etapes	Obres	Any escriptura	Any edició

C. SOBRE EL MODEL LITERARI

1. A partir de la informació que trobaràs en l'apartat 4 de la introducció, defineix Realisme (en majúscula) i realisme (en minúscula).
2. Busca i transcriu el significat dels conceptes «krausisme» i «determinisme».
3. El Realisme és un corrent estètic que també es dona en les arts plàstiques. Busca imatges de quadres representatius del realisme pictòric del segle XIX i analitza'n les característiques.

D. SOBRE L'AMBICIÓ D'ALEIX

D.1. Temàtica

- 1.** Aleix mostra al llarg de la novel·la el trauma de la mort del pare i l'allunyament de la mare. Per grups anoteu totes les confessions que fa al respecte al llarg de tota la novel·la.
- 2.** Dividiu la classe en dos grups: un que defensi els motius personals en el comportament d'Aleix i l'altre que adopte la defensa de les causes socials del seu comportament. Feu-ne un debat contrastant els respectius arguments.

D.2. Personatges

- 1.** Elabora una llista dels personatges més importants organitzats segons el major o menor coneixement que els lectors tenen dels seus sentiments i pensaments.
- 2.** Tria el personatge que et desperta una major simpatia. Raona la resposta.
- 3.** Tria el personatge que et desperta una menor simpatia. Raona la resposta.
- 4.** Compon el retrat físic d'Aleix i de Pauleta a través de totes les informacions que pugues extraure al llarg de la novel·la i explica'n el resultat.
- 5.** Amb les dades reunides en el punt anterior, dibuixa el retrat d'Aleix i de Pauleta.

6. Si la novel·la s'hagués d'adaptar al cinema, quin actor i quina actriu actuals triaries per a representar aquests dos personatges?
7. Aleix es troba molt unit a la muntanya; justifica aquesta afirmació a través de totes les referències que pots descobrir en la novel·la.
8. Explica què creus que tenen de singular, respecte als altres, els personatges de Cento i el Mingarro.
9. Per grups estudieu la figura històrica de Pinet, el roder. Podeu consultar pàgines web, enciclopèdies i vídeos sobre el personatge. Elaboreu-ne una presentació.

D.3. Espai i temps

1. Amb l'ajuda d'una aplicació de mapes, dibuixeu per grups un itinerari geogràfic pels llocs de la Marina Baixa visitats per Aleix. Il·lustreu-lo amb fotografies i, en els casos en què la novel·la ens n'ofereix la descripció, comenteu-ne els canvis.
2. Amb l'ajuda d'una aplicació de mapes, dibuixeu per grups un itinerari geogràfic pels llocs de València visitats per Aleix. Il·lustreu-lo amb fotografies i, en els casos en què la novel·la ens n'ofereix la descripció, comenteu-ne els canvis.
3. Comenta, adduint exemples concrets, la relació estreta que Aleix estableix amb la muntanya.
4. Comenta, aportant proves, la relació que el narrador-protagonista estableix entre el món rural i la capital.

5. Feu grups de tres companys i expliqueu amb proves l'època en què transcorre la història de la novel·la.

D.4. Narrador i mode

1. Feu grups de tres companys, agafeu un capítol de la novel·la i reescribiu-lo amb un narrador en tercera persona omniscient, és a dir, extradiegètic-heterodiegètic amb focalització zero i, després, compareu-lo amb el mateix capítol de qualsevol edició anterior de la novel·la amb el mateix tipus de narrador.
2. Distribuïu els capítols de la novel·la per grups d'estudiants i expliqueu amb exemples tots els mecanismes que utilitza el narrador per a poder saber els sentiments i pensaments dels personatges.
3. Redacta el moment de la relació sexual d'Aleix i Pauleta per tal de ser el màxim d'explícit però amb prou dissimulació per a passar la censura franquista.
4. Feu grups de tres companys i substituïu els narradors segons (Cento i el Mingarro) pel narrador primer, de manera que les històries que ells conten siguin assumides per aquest de manera coherent. Compareu-ne les versions resultants.
5. Afaga una escena amb diàleg en estil directe o discurs reportat i transforma-la en un sumari o resum en boca del narrador.
6. Per grups, inventeu-vos un narrador segon encarregat de contar a Aleix un fet desconegut del seu pare.

D.5. El joc temporal del relat

1. Feu grups de tres i dibuixeu un esquema gràfic per a mostrar les ruptures de l'ordre temporal amb les analepsis o retrospeccions.
2. Feu grups de tres i reescriuiu el relat de l'analepsi del capítol vuité per mitjà de la qual evoca els últims dies de l'estada al mas de l'Arbre, de manera que desaparega l'analepsi.

D.6. La llengua

1. Feu grups de tres i reescriuiu el parlament de Cento caracteritzat per un registre lingüístic plenament normatiu i indiferenciat del d'Aleix en un parlament singularitzat, de vocabulari popular i característic, encara que no s'ajuste sempre a la normativa.
2. Feu grups de tres i, amb l'ajuda d'un diccionari especialitzat, com ara *Diccionari de frases fetes*, de Joan Abril (Edicions 62, 1996), seguïu el parlar del narrador i dels personatges i anoteu les frases fetes que usen per tal d'explicar qui en fa un ús major.
3. T'ha resultat difícil d'entendre la llengua del narrador i dels personatges? Explica les majors dificultats que has trobat.

Propostes didàctiques referides al llibre
L'ambició d'Aleix (ISBN: 978-84-9026-540-6)

© Vicent Simbor

© Edicions Bromera, SL
Apartat de correus 147 - 46600 Alzira

www.bromera.com

www.bromera.com
edicions
bromera

Aleix és un xiquet quan coneix la senyora Pauleta, una xica molt jove casada amb l'administrador de les terres de la família. En un principi, serà com una segona mare i l'estima naix de manera natural. En passar els anys, però, aquest amor es transformarà en una passió incontenible, que transgredeix les convencions de l'època. En la novel·la –sens dubte, una de les més reeixides d'Enric Valor– sura, a més, un lirisme paisatgístic que converteix la natura en un personatge més i trasllada al lector la passió pels indrets naturals de la nostra terra.

Enric Valor (Castalla, 1911 - València, 2000) va ser gramàtic, lexicòleg, rondallista i novel·lista, reconegut pel seu treball de recopilació de rondalles de la tradició oral valenciana i pel seu impuls en favor de l'estandardització i la normativització del valencià. De l'obra narrativa, destaca, a més de *L'ambició d'Aleix*, el «Cicle de Cassana» integrat per *Sense la terra promesa*, *Temps de batuda* i *Enllà de l'horitzó*.

ELS NOSTRES AUTORS, 80

